

Vlaamse overheid
Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
Afdeling openbaarheid van bestuur
Koning Albert II laan 15, bus 207
1210 BRUSSEL
T : 02 553 57 25
Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2024/303

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Bevoegdheid beroepsinstantie

Bestuursdecreet van 7 december 2018, titel II, hoofdstuk 3, afdeling 6.

Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie.

Voorafgaande procedure

Op 2 december 2024 diende [REDACTED] (hierna vermeld als: verzoeker), een verzoek in bij Agentschap Wegen en Verkeer, afdeling Oost-Vlaanderen (hierna vermeld als AWW) om een afschrift te bezorgen van alle beschikbare informatie/documenten over de wijzigingen aan de infrastructuur van de buffergrachten aan de Zuidlaan en om te antwoorden op de volgende vragen:

“ • *Wie heeft deze wijzigingen uitgevoerd? Wie was verantwoordelijk voor deze wijzigingen? Werd er vergaderd over deze wijzigingen? Wie is allemaal betrokken geweest bij deze beslissing? Wanneer en op welke basis werd er beslist dat deze ingrepen noodzakelijk waren? Werden deze wijzigingen en de informatie daarover openbaar gemaakt? Werd er een openbaar onderzoek gestart en waar werd het gele formulier opgehangen (toch verplicht bij grote wijzigingen aan infrastructuur)? Bij wie werd er advies ingewonnen over deze ingreep? Werd er achteraf advies ingewonnen over deze "noodzakelijke" ingrepen? Werd bijvoorbeeld de VMM betrokken in deze zaak (na het openbaar onderzoek werden de bestaande plannen toch ook aangepast op basis van de input van de VMM, ook al was het toen op basis van klacht 3 in het openbaar onderzoek al glashelder dat deze aanpassingen -tussenschotten plaatsen in de langsgracht - voor grote problemen gingen zorgen)? Is de VMM voorstander van versnelde afvoer van water uit de buffergrachten?*

• *Waar zijn de juridische documenten? Waar is de uitspraak van de rechtbank? Waar is de verplichte veroordeling om tot een ontwerpwijziging te mogen overgaan? Welke noodprocedures werden er gebruikt? Als er noodprocedures bestaan voor de openbare ruimte, waarom dan niet voor mensen die in ernstige nood verkeren (ik heb gaten in mijn huis en terras moeten maken om meer dan een miljoen liter water te*

kunnen afvoeren omdat mijn huis gewoonweg vernield werd door bijzonder krachtige, boven het maaiveld (!) opwellende waterstromen, er stroomde water door mijn spouwmuren, mijn volledige huis zat vol met vochtvlekken, enz... - is dit dan geen noodgeval?, kregen de getroffen gezinnen informatie over deze ingrijpende infrastructuurwijzingen (bijvoorbeeld toen het al zeer duidelijk was dat de oorzaak van deze waterproblemen volledige te wijten was aan de infrastructuurwerken in de Zuidlaan)?“

Op 11 december 2024 werden vanuit AWV drie documenten bezorgd aan verzoeker.

Op 12 december 2024 diende verzoeker beroep in bij de beroepsinstantie tegen de voormelde beslissing van AWV d.d. 11 december 2024. Dit beroep werd geregistreerd op 12 december 2024.

Ontvankelijkheid van het beroep

Het oorspronkelijke verzoek van verzoeker dateert van 2 december 2024.

De in beroep aangevochten beslissing van AWV dateert van 11 december 2024 en deze beslissing maakt melding van de beroepsmogelijkheid en -modaliteiten, zoals voorgeschreven in artikel II.43, §1, derde lid van het Bestuursdecreet.

Het beroep d.d. 12 december 2024 is bijgevolg tijdig ingesteld, binnen de decretaal voorgeschreven termijn, conform artikel II.48, §1, derde lid van het Bestuursdecreet.

Conform artikel II.48 van het Bestuursdecreet is de beroepsinstantie bevoegd voor het behandelen van beroepen tegen:

- 1° een beslissing van een overheidsinstantie, vermeld in artikel II.28, §1, over een aanvraag als vermeld in artikel II.40 of II.47;
- 2° het uitblijven van een beslissing nadat de termijn waarbinnen de beslissing moest worden genomen, verstreken is;
- 3° een onwillige uitvoering van een beslissing tot openbaarmaking, aanvulling of verbetering.

Overeenkomstig artikel II.31, eerste lid Bestuursdecreet heeft het recht op passieve openbaarheid betrekking op bestuursdocumenten. Op grond van deze bepaling is elke instantie in principe verplicht aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten.

Het recht op uitleg mag er trouwens onder geen beding toe leiden dat een instantie wordt gedwongen nieuwe bestuursdocumenten te produceren waarin de door verzoeker gewenste informatie in de vorm van een standpuntinname terug te vinden is. Onder het voorwendsel van het recht op uitleg kan een instantie er dan ook niet toe worden verplicht nieuwe bestuursdocumenten aan te maken of inlichtingen te verstrekken die losstaan van bestaande bestuursdocumenten.

De draagwijdte van het recht op uitleg wordt ook beperkt door wat is bepaald in artikel II.31, derde lid van het Bestuursdecreet, namelijk dat een aanvraag tot openbaarmaking voor een instantie geen verplichting inhoudt de gevraagde bestuursdocumenten te verwerken of te analyseren. De vereiste dat het moet gaan om bestaande bestuursdocumenten én het ontbreken van elke verplichting tot analyse of verwerking stellen dus grenzen aan het recht op uitleg als wijze van openbaarmaking.

De beroepsinstantie moet vaststellen dat verzoeker in casu in zijn oorspronkelijk verzoek d.d. 2 december 2024 een hele reeks informatieve vragen heeft gesteld aan AWV in verband met de wijzigingen aan de infrastructuur van de buffergrachten aan de Zuidlaan:

“• Wie heeft deze wijzigingen uitgevoerd? Wie was verantwoordelijk voor deze wijzigingen? Werd er vergaderd over deze wijzigingen? Wie is allemaal betrokken geweest bij deze beslissing? Wanneer en op welke basis werd er beslist dat deze ingrepen noodzakelijk waren? Werden deze wijzigingen en de informatie daarover openbaar gemaakt? Werd er een openbaar onderzoek gestart en waar werd het gele formulier opgehangen (toch verplicht bij grote wijzigingen aan infrastructuur)? Bij wie werd er advies ingewonnen over deze ingreep? Werd er achteraf advies ingewonnen over deze “noodzakelijke” ingrepen? Werd bijvoorbeeld de VMM betrokken in deze zaak (Ina het openbaar onderzoek werden de bestaande plannen toch ook aangepast op basis van de input van de VMM, ook al was het toen op basis van klacht 3 in het openbaar onderzoek al glashelder dat deze aanpassingen -tussenschotten plaatsen in de langsgracht - voor grote problemen gingen zorgen)? Is de VMM voorstander van versnelde afvoer van water uit de buffergrachten?”

• Waar zijn de juridische documenten? Waar is de uitspraak van de rechtbank? Waar is de verplichte veroordeling om tot een ontwerpwijziging te mogen overgaan? Welke noodprocedures werden er gebruikt? Als er noodprocedures bestaan voor de openbare ruimte, waarom dan niet voor mensen die in ernstige nood verkeren (ik heb gaten in mijn huis en terras moeten maken om meer dan een miljoen liter water te kunnen afvoeren omdat mijn huis gewoonweg vernield werd door bijzonder krachtige, boven het maaiveld (!) opwellende waterstromen, er stroomde water door mijn spouwmuren, mijn volledige huis zat vol met vochtvlekken, enz... - is dit dan geen noodgeval?), kregen de getroffen gezinnen informatie over deze ingrijpende infrastructuurwijzigingen (bijvoorbeeld toen het al zeer duidelijk was dat de oorzaak van deze waterproblemen volledige te wijten was aan de infrastructuurwerken in de Zuidlaan)?”

De beroepsinstantie is van oordeel dat de voormelde vragen uit het verzoek van verzoeker geen zuivere vragen tot openbaarmaking van een of meerdere bestuursdocumenten betreffen die vallen onder het Bestuursdecreet, maar dat het daarentegen veeleer gaat over vragen om informatie. Een antwoord op dergelijke informatieve vragen zijn niet afdwingbaar op basis van de bepalingen uit het Bestuursdecreet inzake openbaarheid van bestuur. Voor dit onderdeel van het verzoek van verzoeker d.d. 2 december 2024 (de gestelde informatieve vragen) wordt het ingestelde beroep bijgevolg als **onontvankelijk** beschouwd.

Het beroepschrift van verzoeker werd voor het overige (vraag alle beschikbare informatie/documenten over de wijzigingen aan de infrastructuur van de buffergrachten aan de Zuidlaan) tijdig ingediend en is bijgevolg **ontvankelijk**.

Gegrondeid van het beroep

Overeenkomstig artikel II.31, eerste lid Bestuursdecreet heeft het recht op passieve openbaarheid betrekking op bestuursdocumenten. Op grond van deze bepaling is elke instantie in principe verplicht aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten.

De openbaarmaking kan slechts geweigerd worden mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen II.33 tot en met II.39 van voormeld decreet.

1. De aangevochten beslissing van AWV

In antwoord op het openbaarheidsverzoek d.d. 2 december 2024, antwoordde AWV op 11 december 2024 als volgt :

“ Ik verwijst naar uw vraag van 2 december 2024.

Als bijlage bezorg ik u 3 werfverslagen.

Ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen dienden wij ook bepaalde gegevens onleesbaar te maken in de verslagen. Hiervoor beroepen wij ons op artikel II.34, 2° van het bestuursdecreet.

2. Beroepschrift van verzoeker

Verzoeker neemt geen genoegen met de door AWV 3 toegestuurde werfverslagen en motiveert zijn beroepschrift als volgt:

“ Het antwoord van AWV voldoet (net zoals de vorige 3 keren) helemaal niet aan de voorwaarden en de normen die kunnen verwacht worden van een overheidsdienst die het goed meent met zijn burger en het nodige verantwoordelijkheidsbesef aan de dag wilt leggen.

Mijn vraag werd heel duidelijk en ruim omschreven en het was heel duidelijk welke informatie ik nodig heb en toch krijg ik deze informatie bewust en doelgericht niet.

Duiding: Volgens AWV, Aquafin en de gemeente Wetteren mogen duidelijk wijzigingen aan het oorspronkelijk ontwerp van de buffergrachten enkel en alleen maar gebeuren na juridische stappen. In de maand november (2023) werd er echter door de eerder genoemde organisaties duidelijk grote wijzigingen aan de infrastructuur van de buffergrachten goedgekeurd en uitgevoerd. Deze wijzigingen hebben voor extra schade gezorgd aan mijn woning.

Gevraagde info:

- Wie is verantwoordelijk voor deze wijzigingen?*
- Wie heeft deze wijzigingen uitgevoerd? Over welke wijzigingen gaat het allemaal?*
- Waarom werden deze wijzigingen uitgevoerd?*
- Welke juridische stappen werden er gezet?*
- Waar zijn alle bestuursdocumenten?*

+ Duiding bij dit alles en dat zonder onnodige informatie en gedoe voor mij als benadeelde burger.

Afgeleverde info::

- De werfverslagen zonder enige vorm van duiding en zonder enige inspanning om duidelijk informatie te leveren. Bij deze verslagen moet ik gaan zoeken tussen een hele hoop randinformatie die ik niet gevraagd heb. Bij de uitgevoerde werken staat nauwelijks informatie (geen datum of specifieke uitleg). Bovendien krijg ik geen beschikking over de betekenis van de bijgevoegde code's.*

Ik moet dus wel degelijk een duidelijk overzicht krijgen van de uitgevoerde werken in november en december 2023 (+ echt alles wat te maken heeft met het verlagen van de overloophoogtes van de tussenschotten in de buffergrachten). Daarnaast moet ik ook een antwoord krijgen op de vragen: waar zijn de juridische documenten? Welke juridische stappen werden er gezet? Welke partners werden daarbij betrokken? “

3. Standpunt van de beroepsinstantie

De beroepsinstantie verwijst voor wat betreft de gestelde vragen om informatie naar het hoger vermelde standpunt zoals uiteengezet bij het onderzoek naar de ontvankelijkheid. Deze informatieve vragen komen hier dus niet aan bod bij het onderzoek naar de gegrondheid van het beroep.

De beroepsinstantie heeft contact opgenomen met AWV om aan te geven over welke concrete bestuursdocumenten ze beschikt in verband met de wijzigingen aan de infrastructuur van de buffergrachten aan de Zuidlaan.

AWV heeft aangegeven aan de beroepsinstantie dat er buiten de drie doorgestuurde werfverslagen (aan verzoeker bezorgd op 11 december 2024) geen andere bestuursdocumenten in hun bezit zijn die betrekking hebben op de wijzigingen aan de infrastructuur van de buffergrachten aan de Zuidlaan. AWV verduidelijkt in dat verband dat de wijzigingen/werken die zijn gebeurd het maken van knijpopeningen in 2 voorziene overstortmuren betreft, doch dat dit niets veranderde aan het voorziene concept van de omgevingsvergunning (bij de doorrekening van het hydraulisch model werden buffergrachten doorgerekend). Dergelijke beslissingen worden door de opdrachtgevers op de werf zelf genomen, waarvan de wijziging werd genoteerd in een werfverslag (al bezorgd aan verzoeker). Naast de drie voornoemde werfverslagen bestaan daaromtrent geen formele beslissingen binnen AWV.

In artikel 1.4, 3° Bestuursdecreet wordt de term “bestuursdocument” gedefinieerd als: “alle informatie, ongeacht de drager ervan, die in het bezit is van een overheidsinstantie. Gelet op de bevestiging vanuit AWV dat er, naast de reeds bezorgde drie werfverslagen, geen andere bestuursdocumenten bestaan in verband met de wijzigingen aan de infrastructuur van de buffergrachten aan de Zuidlaan, kan de beroepsinstantie bijgevolg redelijkerwijze niet anders dan het beroep op dit punt **ongegron**d te verklaren.

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroepschrift van ■■■ d.d. 12 december 2024 tegen de beslissing van het Agentschap Wegen en Verkeer, afdeling Oost-Vlaanderen, d.d. 11 december 2024 wordt als deels onontvankelijk en deels ontvankelijk doch ongegrond beschouwd.

Brussel, 10 januari 2024

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter